

ÖĞRETMENLİK UYGULAMA OKULU TUTUM ÖLÇEĞİ (OKUL VE YÖNETİCİ): GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

TEACHING PRACTICE SCHOOL ATTITUDE SCALE (SCHOOL AND MANAGER): THE STUDY OF VALIDITY AND RELIABILITY

Muhammet Baki MİNNAZ*

Öz

Bu araştırmanın amacı Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği'ni geliştirmek ve geçerlik ve güvenilirliğini incelemektir. Çalışma 197'si kadın, 145'i erkek olan toplam 342 kişi üzerinde yürütülmüştür. Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği 1"tamamen katılıyorum" ve 5 "kesinlikle katılmıyorum" şeklinde 5'li Likert tipi bir derecelendirmeye sahiptir. Ölçeğin madde analizi için düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği açımlayıcı faktör analizi, güvenilirliği Cronbach alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı ile incelenmiştir. Geçerlik ve güvenilirlik analizleri SPSS 25 paket programı ile yapılmıştır. Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği yapı geçerliği için uygulanan açımlayıcı faktör analizi sonucunda toplam varyansın %32,35'ini açıklayan, öz-değeri 11,00 olan tek boyutlu ve 34 maddeden oluşan bir ölçme aracı elde edilmiştir. Ölçeğin KMO örneklem uygunluk katsayısı .91 olarak bulunmuştur. Ölçeğin faktör yükleri .31 ile .79 arasında sıralanmaktadır. Cronbach alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı .93 olarak bulunmuştur. Ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları .29 ile .74 arasında sıralanmaktadır. Bu sonuçlar Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik Uygulama Okulu, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi.

Abstract

The purpose of this research is to develop the Teaching Practice School Attitude Scale and to examine its reliability and validity values. The study was conducted on 342 people. Teaching Practice School Attitude Scale is rated on a five point Likert-type. Structural validity of the scale was examined by exploratory factor analysis. Reliability of the scale was examined by Cronbach alpha internal consistency reliability coefficient. Validity and reliability analyzes of the scale were performed with SPSS 20 package programs. The EFA demonstrated that the 35 items loaded on one factor and the amount of total variance explained by one factor was 32,35%. Factor loadings ranged from .31 to .79. Cronbach Alpha internal consistency coefficient was .95. These findings demonstrated that this scale may be used as a valid and reliable instrument.

Keywords: Teaching Practice School, Validity, Reliability, Factor Analysis.

1. GİRİŞ

İnsanlığın dünyada var olduğundan beri birçok dönemden geçmiştir. Bunlar tarım toplumu, sanayi toplumu ve bilgi toplumdur. Bilgi toplumunun olduğu günümüz dünyasında ülkeler ve devletler rekabet içindedir. Sürekli ve hızlı değişen teknoloji, bilimde ilerleme ve elde edilen bilginin sonsuzluğu tüm dünya ülkeleri arasında hızlı bir şekilde rekabetleşmeyi ortaya çıkarmıştır. Bu mücadele içinde eğitime verilen destek ve yatırım artmıştır. Bu yüzden kaliteli eğitimin olabilmesi için eğitimin odak noktası öğretmeni yetiştirmek oldukça önemlidir. Eğitimin temel taşı olan öğretmenlerin bilgi toplumunun oluşmasında ve şekillenmesinde görevleri çok büyüktür. Öğretmenlerin bu hassas görevi yerine getirebilmeleri için eğitim fakültesinde lisans programlarında aldıkları teorik dersler yeterli değildir. Öğretmen adayının yeterlilik düzeyi okul deneyimi dersleri ve uygulama okullarında gösterdiği ilgi ve tutumları, çabası ve performansı çok önemlidir (Kılınç & Salman, 2007).

Türkiye'de öğretmenlerin yetiştirilmesi cumhuriyet dönemindeki uygulamalar esas alınmaya başlanmıştır. Ülkemiz Cumhuriyet Tarihi sürecinde öğretmen yetiştirme ve uygulama deneyimi kazanmıştır. Bu süreçte, Köy Enstitüleri, İlk öğretmen Okulları, Yüksek Öğretmen Okulları, Eğitim

* Dr. Öğr. Üyesi, Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı, mbakiminaz@siirt.edu.tr

Enstitüleri, Eğitim Yüksek Okulları, Eğitim Fakülteleri gibi kurumlar aracılığıyla öğretmen yetiştirilmiştir. Öğretmen yetiştirme programlarının en önemli aşamalarından birisi, öğretmen adaylarını gerçek eğitim ortamlarına hazırlama dönemidir (Sarıtaş, 2007). Dolayısıyla eğitim camiasında ilerleyebilmek için öğretmen eğitimindeki çalışmalarda gelişmelere bağlı kalınmıştır. Bu yüzden öğretmen yetiştirmedeki eğitim programları düzenli, gündemdeki değişimlere uygun, toplum gereksinimlerini karşılayabilecek nitelikte bir eğitim olmalıdır. Türkiye’de bu yönde birçok çeşitli çalışma yürütülmektedir.

Bu çalışmalardan bir tanesi, 1994-1998 yılları arasında YÖK/Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesi (MEGP) çerçevesinde Eğitim Fakültelerinin yeniden yapılandırılması sürecidir. Bu yapılandırma kapsamında Fakülte-Okul iş birliği çalışmaları başlatılmıştır. Bu öğretmen eğitimi yaklaşımının en önemli yeniliği, “bir şeyi gerçekten öğrenmek, ancak öğretim etkinliğinin içinde bizzat bulunmakla olur (Tomlinson, 1994’den akt. Özmen, 2008)” düşüncesinden hareketle, eğitim fakültesi öğrencilerinin program derslerini uygulayabileceği okullarda uygulama yapabilmesinin önünü açmaktır. (Sevim ve Ayas, 2002’den akt. Özmen, 2008). Bu okul deneyimi uygulamasının sonunda öğretmen adayının mesleğe daha hazır hissetmesi, kendi branşındaki eğitim programına daha hakim olması, kullanılan ders kitapları ve eğitim programları hakkında yorum yapabilmesi, öğrendiği ve deneyimlediği bilgileri alanındaki diğer öğretmen adayı arkadaşlarıyla paylaşması beklenmektedir (Saracaloğlu, Yılmaz, Çoğmen, & Ümran, 2011).

YÖK 1998 yılında eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırma sürecinde Fakülte-Okul işbirliği çalışmalarının sonucunda Amerika, İngiltere gibi ülkelerin eğitim programları çalışmalarını da inceledikten sonra lisans programında öğretmen yetiştiren bölümlere Okul Deneyimi 1, Okul Deneyimi 2 ve öğretmenlik uygulaması dersleri yeniden düzenlenmiştir.

1998-1999 Eğitim-Öğretim yılından 2006 yılına kadar, eğitim fakülteleri öğrencileri Okul Deneyimi I dersini(3 kredi) 1.sınıf, 2. yarıyıld, Okul Deneyimi II dersini (3 kredi) 4.sınıf 7. yarıyıld, Öğretmenlik Uygulaması dersini(5 kredi) ise 4.sınıf 8.yarıyıld almışlar, daha sonra, Okul Deneyimi I dersi, çeşitli nedenlerden dolayı ders programından çıkarılmış, YÖK’ün eğitim fakülteleri için geliştirdiği yeni ders programı ile 2006-2007 eğitim-öğretim yılından itibaren 7.yarıyıld Okul Deneyimi, 8.yarıyıld ise Öğretmenlik Uygulamasına yer verilmiştir (Özçelik, 2012).

Öğretmenlik uygulama dersi ise 14 haftalık bir program çerçevesinde her hafta fakültede iki saat seminer altı saati uygulama okullarında yürütülmektedir. Öğretmen adaylarının bilgi ve becerilerini uygulama okullarında gösterip beceri ve deneyim kazandığı, öğretim üyelerince takip edilen beş kredilik bir derstir. Bu ders içeriğindeki uygulamalar öğretmen adayının derslerinde edindiği bilgileri uygulama fırsatı verip, yeni mesleki bilgi ve beceriler kazanmaları açısından önemli ölçüde etkilemektedir (Görgeç, Çokçalışkan, & Korkut, 2012)

Milli Eğitim Bakanlığının Ekim 1998’de Tebliğler Dergisinde yayınladığı “Öğretmen Adaylarının Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Öğretim Kurumlarında Yapacakları Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Yönerge’sine göre: “Okul Deneyimi, öğretmen adaylarına, okul örgütü ve yönetimi ile okullardaki günlük yaşamı tanıma, eğitim ortamlarını inceleme, ders dışı etkinliklere katılma, deneyimli öğretmenleri ders başında gözleme, öğrencilerle bireysel ve küçük gruplar halinde çalışma ve kısa süreli öğretmenlik deneyimleri kazanma olanağını veren, onların öğretmenlik mesleğini doğru algılayıp benimsemelerini sağlayan fakülte öğretim programında yer alan dersleri, Öğretmenlik Uygulaması, öğretmen adaylarına, öğretmen olacağı alanda ve öğretim düzeyinde, bizzat sınıf içinde öğretmenlik becerisi kazandıran ve belirli bir dersi ya da dersleri planlı bir şekilde öğretmesini sağlayan; uygulama etkinliklerinin tartışılıp değerlendirildiği bir dersi” ifade etmektedir (MEB Mevzuat, 1998/2493).

Bu yönergeye göre sadece öğretmen adayının uygulama okullarında gösterdiği performans dışında (Öğretmen Adayı, Uygulama Öğretim Elemanı, Uygulama Öğretmeni, Bölüm Uygulama Koordinatörü, Fakülte Uygulama Koordinatörü, Uygulama Okulu Koordinatörü ve Milli Eğitim Müdürlüğü Uygulama Koordinatörü) ve kurumların (öğretmen yetiştiren fakülteler ve Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumları) görev, yetki ve sorumluluklarının bilincinde olmaları ve bunları istekli ve eksiksiz bir biçimde yerine getirmeleriyle uygulama okullarındaki öğretmen adayının başarısı mümkün olabilir (Tagliante, 1994’den akt. Özçelik, 2012).

Fakülte- okul iş birliği çerçevesinde yürütülen programın amacına ulaşabilmesi için hedeflenen kazanımlara ulaşabilmesi ve kaliteli bir öğretmen yetiştirmek amacıyla öğretmen adaylarının da okul deneyimine ve uygulama okullarına ait görüşleri oldukça önemlidir. Yapılan araştırmalar bakıldığında öğretmen adaylarının okul deneyimi dersine ve uygulama okullarına ait görüşleri araştırılmıştır.

Gökçe (2005)’in “Teacher Candidates and Supervising Teachers’ Opinions about Activities of Teaching Practice in Elementary Schools” araştırma sonucuna göre öğretmen adayları uygulama okulu

öğretmenleri tarafından okulu yeterince tanıtılmadığı, öğretmen ve yöneticilerle tanıştırılmadığı bulunmuştur. Bununla birlikte uygulamadan sorumlu öğretim elemanı ile öğretmen adayının yeterli düzeyde işbirliği içerisinde olmadığı ve kendilerine karşı ilgisiz tavırda oldukları öğretmen adaylarının görüşlerine göre ortaya çıkarılmış sonuçlardır (Gökçe & Demirhan, 2005).

Öğretmen adaylarının uygulama okullarına başlamadan önce üç yıllık bir eğitim programında aldıkları bilgi birikiminden dolayı uygulamaya istekli başlarken süreç içinde istek seviyeleri düşmektedir. Bunun nedeni uygulama okullarında sorumlu öğretmenlerin okul içi ve dışı etkinliklere öğretmen adaylarını sürece çok katmamaları ve öğretmen adaylarına aktaracakları bilgi ve tecrübeleri çok fazla paylaşmamaları uygulama okullarındaki belli başlı sorunları meydana getirmektedir (Çelikkaya, ? & Paker, 2008).

Bu sebeple en büyük problemlerden biri öğretmen adayının uygulama okullarında "kendini öğretmen gibi hissetmemesidir." Derse giren öğretmen adayının dersi öğrenciler tarafından önemsenmemektedir. Öğretmenlik uygulama dersi ve uygulaması ise 4. Sınıfın I. Ve II. Döneminde verilirken öğretmen adayları KPSS'ye hazırlanmaya daha ağırlık verirler. Sınav kaygısından dolayı öğretmenlik uygulama dersi KPSS'nin geri planında kalmıştır (Boz, 2006 & Yılmaz, 2011).

Başka bir sorun ise uygulama okullarında olan öğretmenlere daha fazla sorumluluk verilememesidir. Öğretim üyelerinden daha fazla okuldaki öğretmenler aday öğretmenlerle daha çok vakit geçirmektedir. Öğretmenlerin adayları gözlem şansı daha çok ve yüksektir. Hatta bazı öğretim üyeleri uygulama okullarına süreç boyunca hiç uğramadığı halde öğretmenler süreç boyunca okul iklimini daha çok bilmektedirler. Tüm bunlara rağmen öğretmenlere yeteri kadar yetki ve sorumluluk verilmediğinden kendilerini ne sürece dâhil ne de adaylara karşı sorumluluk hissetmemektedirler (Kocadere, Aşkar, 2013).

Öğretmenlik mesleğinde yetişme bakımından önemli bir dönem olan adaylık süreci, başta okul müdürü olmak üzere öğretme üyelerinin ve uygulama okullarında bulunan öğretmenlerin titizlikle yürütmesi gereken mesleğe uyum sürecidir. Adaylık sürecinde etkin ve amaca hizmet edecek bir mesleki rehberlik için okul müdürlerinin kapsamlı birtakım hizmet içi eğitim programlarına alınmaları gerekmektedir (Ekinci, 2010).

Öğretmenlik özveri gerektiren bir meslektir. Bireyin kişisel özellikleri, mesleğe bakışı ve öğretmenlik mesleğinin özelliklerini bilmesi mesleğe karşı tutumunu belirlemektedir. Ayrıca okulların fiziki ve sosyal yapısı ve okul yöneticileri uygulama öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu ya da olumsuz tutum geliştirmesinde etkili olmaktadır.

Uygulama öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik ilk deneyimlemeleri önemlidir. Bu nedenle uygulama öğrencilerinin öğretmenlik uygulama okuluna ve okul yöneticilerine yönelik algısını geçerli ve güvenilir olarak değerlendirebilecek ölçme araçları olası problemlerin önlenmesinde son derece önemlidir. Bu araştırmanın amacı Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği'ni geliştirmek ve geçerlik ve güvenilirliğini incelemektir.

2. YÖNTEM

2.1. Çalışma Grubu

Çalışma uygulama okuluna ve okul yöneticilerine yönelik hazırlanmış ve uygulanmıştır. Çalışma, 197'si kadın, 145'i erkek olan toplam 342 kişi üzerinde yürütülmüştür. Katılımcıların yaşları 17 ile 63 arasında sıralanmaktadır (Ort: 33,39).

2.2. Madde Havuzu

Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde öncelikle 60 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuş ve bu maddeler gramer, anlaşılabilirlik ve Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği'ni ölçüp ölçmediği noktalarında incelenmiş ve sonuçta 35 maddelik uygulama formu elde edilmiştir. Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği 1 "tamamen katılıyorum" ve 5 "kesinlikle katılmıyorum" şeklinde 5'li Likert tipi bir derecelendirmeye sahiptir. Denemelik form incelenmiş ve yazım ve alan uygunluğu açısından gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

2.3. İşlem

Ölçeğin madde analizi için düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği açılımlı faktör analizi, güvenilirliği Cronbach alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı ile incelenmiştir. Geçerlik ve güvenilirlik analizleri SPSS 25 paket programı ile yapılmıştır.

3.BULGULAR

3.1. Madde Analizi

Tablo 1'de Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği'ne ait düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları yer almaktadır. Tablo incelendiğinde ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları .29 ile .74 arasında sıralandığı görülmektedir.

Tablo 1: Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği Düzeltilmiş Madde Toplam Korelasyon Katsayıları

Madde no	Düzeltilmiş madde toplam korelasyonu	Madde silindiğinde Cronbach alfa
1	,530	,930
2	,533	,930
3	,440	,931
4	,294	,933
5	,527	,930
6	,564	,930
7	,543	,930
8	,381	,931
9	,503	,930
10	,493	,930
11	,526	,930
12	,403	,931
13	,557	,930
14	,668	,928
15	,497	,930
16	,535	,930
17	,614	,929
18	,447	,931
19	,577	,930
20	,679	,929
21	,746	,928
22	,676	,928
23	,510	,930
24	,471	,931
25	,617	,929
26	,458	,931
27	,537	,930
28	,375	,932
29	,675	,929
30	,372	,932
31	,422	,931
32	,510	,930
33	,513	,930
34	,581	,929

3.2. Yapı Geçerliği

Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği'nin yapı geçerliği için uygulanan açımlayıcı faktör analizi sonucunda ölçeğin tek boyutlu bir yapı sergilediği görülmüştür. Bu analiz sonucunda toplam varyansın %32,35'ini açıklayan, öz-değeri 11,00 olan tek boyutlu ve 35 maddeden oluşan bir ölçme aracı elde edilmiştir. Ölçeğin KMO örneklem uygunluk katsayısı .91 olarak bulunmuştur. Ölçeğin faktör yükleri .31 ile .79 arasında sıralanmaktadır. Faktör yükleri Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2: Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği Faktör Yükleri

Madde no	Faktör Yüğü
1	,563
2	,563
3	,479
4	,312
5	,565
6	,607
7	,581
8	,420
9	,531
10	,527
11	,561
12	,438
13	,599
14	,703
15	,532
16	,578
17	,651
18	,475
19	,614
20	,730
21	,790
22	,721
23	,551
24	,514
25	,662
26	,491
27	,571
28	,405
29	,717
30	,404
31	,457
32	,543
33	,551
34	,613

3.3. Güvenirlik

Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği'nin güvenirligi için Cronbach alfa iç tutarlık güvenirlilik katsayısına bakılmıştır. Ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlık güvenirlilik katsayısı .95 olarak bulunmuştur.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırmada Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeğinin geçerlik ve güvenirlilik çalışması yapılmıştır. Çalışma okul ve yöneticiler üzerinden yürütülmüştür. Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği 1 "tamamen katılıyorum" ve 5 "kesinlikle katılmıyorum" şeklinde 5'li Likert tipi bir derecelendirmeye sahiptir. Ölçeğin madde analizi için düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği açımlayıcı faktör analizi, güvenirligi Cronbach alfa iç tutarlık güvenirlilik katsayısı ile incelenmiştir. Geçerlik ve güvenirlilik analizleri SPSS 25 paket programı ile yapılmıştır. Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği yapı geçerliği için uygulanan açımlayıcı faktör analizi sonucunda toplam varyansın %32,35'ini açıklayan, öz-değeri 11,00 olan tek boyutlu ve 34 maddeden oluşan bir ölçme aracı elde edilmiştir. Ölçeğin KMO örneklem uygunluk katsayısı .91 olarak bulunmuştur. Ölçeğin faktör yükleri .31 ile .79 arasında sıralanmaktadır. Cronbach alfa iç tutarlık güvenirlilik katsayısı .93 olarak bulunmuştur. Ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları .29 ile .74 arasında sıralanmaktadır. Bu sonuçlar Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Ölçeğin yapı geçerliği için açımlayıcı faktör analizi yapıldığında ölçeğin 34 maddeden oluşan tek boyutlu bir ölçme aracı olduğu ve faktör yüklerinin .30 değerinin üzerinde olduğu görülmüştür. Ölçeğin güvenirlilik çalışması için Cronbach alfa iç tutarlık güvenirlilik katsayısına bakılmış ve bu katsayının .70 ölçütünü

sağladığı görülmüştür. Bununla birlikte gelecek araştırmalarda ölçeğin tekrar test güvenilirliği incelenebilir. Son olarak ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayılarının .30 ve üzerinde olduğu saptanmıştır.

Ölçeğin geçerlik ve güvenilirliğine ait tüm bu bulgular incelendiğinde Öğretmenlik Uygulama Okulu Tutum Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu ve konuyla ilgili yapılacak araştırmalarda kullanılabilmesi söylenebilir.

KAYNAKÇA

- Aşkın, P., Kocadere, S.(2013). Okul Uygulamaları Derslerine İlişkin Görüşlerin İncelenmesi ve Bir Uygulama Modeli Önerisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(2), 27-43
- Büyüköztürk, Ş. (2004). Veri Analizi El Kitabı. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Boz, N.,& Boz, Y. (2006). Do Prospective Teachers Get Enough Experience. in *School Placements Journal of EducationforTeaching*, 32(4), 353-368.
- Çelikkaya, T. (?). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Uygulaması Dersinden Beklentileri Ve Bu Beklentilerin Karşılama Düzeyleri. *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi - USBED*, 155-171.
- Gökçe, E., & Demirhan, C. (2005). Teacher Candidates and Supervising Teachers' Opinions about Activities of Teaching Practice in Elementary Schools . *Ankara University, Journal of Faculty of Educational Sciences* , 43-71.
- Ekinci, A. (2010). Aday Öğretmenlerin İş başında Yetiştirilmesinde Okul Müdürlerinin Rolü. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 63-77.
- Görgeç, İ., Çokçalışkan, H., & Korkut, Ü. (2012). Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Öğretmen Adayları, Uygulama Öğretmenleri ve Uygulama Öğretim Üyeleri Açısından İşlevliği. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 57-72.
- Kılınç, A., & Salman, S. (2007). Okul Deneyimi Derslerine Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirilmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23-35.
- MEB mevzuat (1998/2493). Öğretmen adaylarının Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim öğretim kurumlarında yapacakları öğretmenlik uygulamasına ilişkin yönerge. Tebliğler Dergisi, <http://mevzuat.meb.gov.tr/html/102.html> adresinden 30.03.2012 tarihinde indirilmiştir.
- Özçelik, N. (2012). Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Dersine İlişkin Görüşleri. *GEFAD / GUJGEF*, 32 (2), 515-536.
- Özmen, H. (2008). Okul Deneyimi I ve Okul Deneyimi II Derslerine İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşleri. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25, 25-37.
- Paker, T. (2008). Öğretmenlik Uygulamasında Öğretmen Adaylarının Uygulama Öğretmeni ve Uygulama Öğretim Elemanının Yönlendirmesiyle İlgili Karşılaştıkları Sorunlar. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 132-139.
- Saracaloğlu, S., Yılmaz, S., Çoğmen, S., & Ünran, Ş. (2011). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Okul Deneyimi Dersine İlişkin Görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15-32.
- Sarıtaş, M. (2007). Okul Deneyimi I Uygulamasının Aday Öğretmenlere Sağladığı Yararlar Konusundaki Görüşlerin Değerlendirilmesi. *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 121-143.
- Tagliante, C. (1994). *La classe de langue*. Paris: CLE International
- Yılmaz, M. (2011). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Uygulaması Dersini Yürüten Öğretim Elemanlarına İlişkin Görüşleri. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(4), 1377-1387.
- YÖK (2001). *Okullarda Uygulama Çalışmaları*. Ankara: YÖK/DÜNYA BANKASI Milli Eğitimi Geliştirme Projesi Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi.
- YÖK (2007). *Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Fakülteleri (1982-2007-Öğretmenin Üniversitede Yetiştirilmesinin Değerlendirilmesi)*. Ankara: Yükseköğretim Kurulu Yayını.
- Tezbaşaran, A. A. (1996). Likert Tipi Ölçek Geliştirme Kılavuzu. Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları.